

HUS- OG HJEMFORSIKRING

Gjelder fra januar 2018.

I tillegg til disse vilkårene gjelder

- Forsikringsbeviset med ansvarsbegrensninger og sikkerhetsforskrifter
- Generelle vilkår
- Lov om Forsikringsavtaler (av 16.juni 1989)

Innholdsfortegnelse

1	HVEM FORSIKRINGEN GJELDER FOR	1
2	HVOR FORSIKRINGEN GJELDER	1
3	HVA FORSIKRINGEN OMFATTER	1
4	HVILKE SKADER SOM ERSTATTES	2
5	SKADEOPPGJØR	4
6	EGENANDELER	6
7	INKLUDERTE TILLEGGSDEKNINGER	7
8	FRIVILLIGE TILLEGGSDEKNINGER	11

1 HVEM FORSIKRINGEN GJELDER FOR

- 1.1** Forsikringen gjelder for den som er nevnt i forsikringsbeviset (forsikringstaker).
- 1.2** Forsikringen gjelder for ektefelle, samboer (felles adresse i Folkeregisteret) og andre medlemmer av den faste husstand. Egne barn som ikke bor hos sikrede, er også omfattet av forsikringen inntil fylte 21 år. Bofellesskap o.l. regnes ikke som en husstand. En person regnes ikke lenger som ektefelle når det er avsagt dom for eller gitt bevilling til separasjon eller skilsmisse selv om avgjørelsen ikke er rettskraftig eller endelig. Uansett opphører forsikringen for forsikringstakerens ektefelle/samboer fra det tidspunkt ektefellen/samboeren er fraflyttet (faktisk separasjon/samlivsbrudd).
- 1.3** Forsikringen gjelder for innehaver av tinglyst eiendomsrett, panterett eller annen tinglyst sikkerhetsrett i fast eiendom. Forsikringen gjelder ikke til fordel for innehaver av tinglyste/registrerte rettigheter i det sikrede innbo og løsøre. Forsikringsavtaleloven § 7-1, tredje ledd, er fraveket.
- 1.4** Forsikringen gjelder ved eierskifte inntil ny eier har tegnet forsikring, men ikke lenger enn 14 dager etter eierskiftet.
- 1.5** Reiseforsikringen gjelder for forsikringstaker, ektefelle/samboer og barn nevnt i 1.1 og 1.2 og som er medlem av norsk folketrygd og skal returnere til Norge etter reisen. Fosterbarn omfattes når de har samme bostedsadresse som sikrede eller reiser sammen med sikrede. Adoptivbarn er medforsikret fra og med det tidspunkt den faktiske omsorgen for barnet overtas. Barnebarn er medforsikret når de reiser sammen med sikrede uten at foreldrene er med på samme reise. Reiseforsikringen omfatter kun barn, barnebarn og fosterbarn som ikke har fylt 21 år ved reisens begynnelse.

2 HVOR FORSIKRINGEN GJELDER

På forsikringsstedet

- 2.1** Forsikringen gjelder på det sted som er nevnt i forsikringsbeviset (forsikringsstedet).

Utenfor forsikringsstedet

- 2.2** Forsikringen gjelder i Norden
- for ting, penger og verdipapirer som midlertidig, men ikke lenger enn 2 år, er borte fra forsikringsstedet
  - på nytt bosted etter flytting

- for ting som skal selges
- Flytting skal meldes til selskapet.

Spesielle gyldighetsområder

- 2.3** Ansvarsforsikring gjelder
- som eier av fast eiendom i Norden
  - i hele verden hvis tilfellet kommer under reiseforsikringens dekningsområde
  - for øvrig i Europa etter gjeldende lands rett
- 2.4** Yrkesskadeforsikring gjelder der lov om yrkesskadeforsikring bestemmer.
- 2.5** Verdi-/verdiflexforsikringen gjelder i hele verden.
- 2.6** Reiseforsikringen gjelder på reiser i hele verden.

3 HVA FORSIKRINGEN OMFATTER

Forsikringen omfatter bare verdien av selve tingen med mindre annet er avtalt. Arbeid og utgift til beregning, fremsetting og dokumentasjon av krav omfattes ikke av forsikringen.

Forsikringen omfatter ikke tapt arbeidsfortjeneste – uansett årsak.

For ansvars-, yrkesskade-, påbuds- og reiseforsikringen vises det også til punkt 7.

3.1 BYGNINGER M.M.

Forsikringen omfatter bygninger angitt i forsikringsbeviset. Til bygning regnes også dens fundamenter. Forsikringen omfatter ikke kunstnerisk utsmykning. Fast trebrygge tilhørende forsikret eiendom er medforsikret med inntil kr 50.000. Flytebrygge er kun medforsikret når den står nevnt i forsikringsbeviset. Dekningsomfanget for begge typer brygger er begrenset til brann og naturskade. Se punkt 4.2 og 4.3.

3.1.1 I tillegg til forsikret bygning omfattes også:

1. utvendig ledning med tilknyttet utstyr som fører væske, elektrisitet, signal eller gass til eller fra bygning. Forsikringen omfatter også drensledning, drenskum (kun brann og naturskade), oljetank og septiktank.
2. hage, hageanlegg (herunder utvendig vannbasseng med tilknyttede ledninger, gjerde og flaggstang) og gårdsplass begrenset oppad til 5 dekar, beliggende rundt forsikret bygning. For andre eiendommer er erstatningen begrenset til kr 30.000. Ved naturskade gjelder lov om naturskadeforsikring. Erstatning ved skade på hage/hageanlegg fastsettes ut fra tilsvarende ung vekst.
3. utgifter til riving, rydding og bortkjøring av verdiløse bygningsrester etter skade. Ved førsterisikoforsikret bygning begrenset til 20 % av forsikringssummen.
4. tapt husleieinntekt og tap ved at egen bolig ikke kan brukes som følge av skade, inntil 24 måneder. Beregningen skjer etter punkt 5.6.
5. påløpte ekstra utgifter på grunn av prisstigning i inntil 24 måneder, beregnet etter reglene i punkt 5.6.
6. ved Huseierforsikring også hageredskap og løst tilhører til eiendommen - unntatt motorvogn. Erstatningen er begrenset til kr 20.000. Forsikringssummen kan utvides ved avtale.

7. ved Huseierforsikring bygningsmessig tilleggsinnredning i rom for bolig. Innredningen må være innenfor opprinnelig byggevolum og være bekostet av leieboer, borettsshaver eller eier av selveierleilighet. Innredning i rom som brukes eller er beregnet for ervervsvirksomhet er unntatt.

3.2 INNBO OG LØSØRE I HEMMET/FRITIDSBOLIGEN

Forsikringen omfatter innbo og løsøre inntil oppgitt forsikringsssum når dette er angitt i forsikringsbeviset. Innenfor forsikringsssummen omfattes også løsøre som eies av andre i den utstrekning sikrede har plikt til å forsikre tingen eller skriftlig har påtatt seg risikoen for den. Er det i forsikringsbeviset spesifisert hvilket innbo/løsøre som er forsikret, omfatter forsikringen kun de ting som er nevnt (punktene 3.2.1 – 3.2.3 gjelder ikke).

- 3.2.1 For innbo og løsøre er erstatningen begrenset til:
- kr 50.000 for yrkesløsøre og varer
  - kr 10.000 for løst tilbehør til privat motorkjøretøy
  - kr 10.000 for fritidsbåt inklusiv påhengsmotor
  - kr 10.000 for tilhenger til person-/varebil
  - Kr 6000 for gjenstand kjøpt i utlandet, som ikke er tolleklært
- 3.2.2 Innbo og løsøre omfatter ikke:
- yrkesløsøre og varer som befinner seg utenfor forsikringsstedets bygninger
  - motorkjøretøy, deler og fast tilbehør til dette, dekk og felger til motorkjøretøy. Ikke registreringspliktig invalidescooter/ gressklipper/ snøfreser omfattes likevel av forsikringen.
  - campingvogn/kombicamp
  - luftfartøy og deler/tilbehør til luftfartøy
  - båt med lengde over 15 fot (kano, kajakk og seilbrett anses ikke som båt)
  - påhengsmotor med mer enn 10 HK
  - brygger og kaier
  - hobbyveksthus som er større enn 10kvm, med mindre det er tegnet egen avtale
- 3.2.3 I tillegg til forsikret innbo og løsøre omfattes også:
1. penger, bankbøker og verdipapirer. Erstatningen er begrenset til kr 20.000
  2. flyttings- og lagringsutgifter i inntil et år etter skadedag når utflytting er nødvendig som følge av skade Erstatningen er begrenset til kr 200.000.
  3. nødvendige merutgifter til opphold utenfor hjemmet når dette er ubeboelig som følge av skade. Slike utgifter må avtales med selskapet i forkant.
  4. nødvendige utgifter innen 24 måneder til rekonstruksjon av manuskripter, yrkestegninger og beregninger, arkiver, fotografier, film, videogrammer, samt rekonstruksjon av data og dataprogrammer som er ferdig utviklet og prøvet. Erstatningen er begrenset til kr 100.000. Forsikringen omfatter ikke utgifter til reise og opphold i forbindelse med rekonstruksjonen.
  5. utgifter til rydding og bortkjøring av verdiløse innborester etter skade
  6. påløpte ekstra utgifter på grunn av prisstigning i den tid det normalt tar å reparere/gjenanskaffe tingen, maksimum 24 måneder
  7. gravstøtter som sikrede har et legitimert ansvar for
  8. ved Hjemforsikring bygningsmessig tilleggsinnredning bekostet av den sikrede når innredningen ikke lenger kan utnyttes fordi leieforholdet opphører som følge av skade, eller fordi innredningen ikke blir utbedret som ledd i utbedringen av bygningskaden. Erstatningen er begrenset til kr 50.000. Beløpet kan utvides ved avtale.
  9. glassruter i vinduer, dører og vegger, samt sanitærporselen og emaljerte servanter

4 HVILKE SKADER SOM ERSTATTES

4.1 FELLESREGLER

Med skade forstås også tap av ting, avbruddstap og utgifter nevnt i punkt 3. Skade må inntreffe plutselig og uforutsett. Utgifter til vedlikehold og/eller forbedringer erstattes ikke. Verdiforringelse etter skadereparasjon dekkes ikke.

Er bygningen fraflyttet gjelder forsikringen bare brann og naturskade. Bygningen regnes som fraflyttet når den ikke lenger brukes som fast bolig og en vesentlig del av innbo og løsøre som brukes til boligens formål er fjernet (se FAL § 4-6). Uansett anses boligen som fraflyttet når den ikke har vært i bruk som fast bolig de siste 12 måneder før skaden.

Er det i forsikringsbeviset angitt at forsikringen er en Brannforsikring omfattes skade på de forsikrede objekter ved BRANN og NATURSKADE etter reglene i punktene 4.2 og 4.3.

4.2 BRANN

4.2.1 Skade erstattes når den skyldes:

1. brann, det vil si ild som er kommet løs
2. lynnedslag og elektrisk fenomen
Med elektrisk fenomen menes kortslutning, lysbue, overslag og overspenning.
I erstatningsoppgjøret blir det gjort aldersfradrag etter reglene i punktene 5.3 og 5.4.
3. eksplosjon
Spesiell egenandel for skade ved sprengningsarbeid på forsikringsstedet, se punkt 6.3.
4. nedsooting
5. luftfartøy, eller deler av eller fra luftfartøy, som rammer ting

4.2.2 Skade som ikke erstattes:

1. Svi- og gnistskader som ikke skyldes brann.
2. Skade på ting som med hensikt er utsatt for påvirkning av varme.
3. Elektrisk fenomenskade på varmepumper og boblebad/jacuzzi, med mindre skaden er forårsaket av overspenning på strømmettet.

4.3 NATURSKADE

4.3.1 Skade som erstattes:

Selskapet dekker skade på brannforsikrede ting, som direkte skyldes naturulykke ved skred, storm, flom, stormflo, jordskjelv eller vulkanutbrudd, se lov om naturskadeforsikring av 16. juni 1989 nr. 70.

4.3.2 Skade som ikke erstattes:

1. Skade på skog eller avling på rot, varer under transport, motorvogn og tilhenger til bil, luftfartøy, skip og småbåter og ting i disse, fiskeredskap på fartøy eller i sjøen, utstyr i sjøen for produksjon av fisk, fisk i steng, lås eller dam, utstyr for utvinning av olje, gass eller andre naturforekomster på havbunnen.
Forsikringen omfatter likevel skade på motorvogn og tilhenger til bil, luftfartøy, seilbåt og motorbåt samt utstyr for utvinning av olje, gass eller andre naturforekomster på havbunnen når disse ting er varer i næringsvirksomhet og befinner seg på land i Norge.
2. Skade på bruer, klopper, moloer, damanlegg og lignende.
3. Skade som alene rammer antenner, skilt, markiser etc.
4. Skade som umiddelbart skyldes lyn, frost, tele, tørke, nedbør, snøtyngde eller isgang.
5. Skade som skyldes dyr, insekter, bakterier, sopp, råte e.l.
6. Skade på byggverk eller ting i dette når byggverket er oppført etter at det for vedkommende område er nedlagt bygge- og deleforbud, i medhold av naturskadeloven § 22, og skaden er av slik art som vedtaket gjelder.
7. Utgifter til forebygging, sikring, flytting eller andre tiltak som ikke skyldes direkte skade på forsikret byggverk eller løsøre. Er forsikret ting skadet eller direkte truet ved utløst naturulykke, dekkes nødvendig redningsutgifter

som omhandlet i Forsikringsavtalelovens § 6-4, begrenset til det erstatningen for tingen høyst kunne ha blitt etter vilkårenes punkt 5.

8. Naturskadeerstatningen kan settes ned eller falle bort når skadens inntreden eller omfang helt eller delvis skyldes svak konstruksjon i forhold til de påkjenninger tingen kan ventes å bli utsatt for, dårlig vedlikehold eller tilsyn, eller når den skadelidte kan lastes for at han ikke forebygget skaden eller hindret dens omfang.

Ved avgjørelsen skal det legges vekt på den skadelidtes forutsetninger for å innse hvilke krav som må stilles, hans mulighet for utbedring av mangelen og forholdene ellers. Avkortning skal ikke skje hvis den skadelidte bare er lite å legge til last.

Forsikringsselskapenes samlede ansvar ved en enkelt naturkatastrofe fastsettes av Kongen. Overskrides denne grense, må sikrede bære en forholdsmessig del av skaden.

Er det tvil om det foreligger naturskade, om det er inntruffet en eller flere naturkatastrofer eller om betingelsene for nedsettelse på grunn av svak konstruksjon mv. (se ovenfor) er tilstede, kan sikrede eller selskapet forelegge spørsmålet for Ankenemnda for Statens Naturskadefond.

Er det i forsikringsbeviset angitt at forsikringen er en Villaeier-, Hjem-, Fritidsbolig- eller Huseierforsikring omfattes i tillegg skade på de forsikrede objekter etter reglene i punktene 4.4 til og med 4.11.

4.4 VANN OG ANNEN VÆSKE

4.4.1 Skade erstattes når den skyldes:

1. utilsiktet utstrømning av gass, vann, slokkemiddel eller annen væske fra bygnings rørlledning med tilknyttet utstyr - ved brudd, lekkasje eller oversvømmelse
2. vann eller annen væske som trenger inn i bygning utenfra når den kommer fra bygnings avløpsledning eller tilførselsledning for vann eller fyringsolje
3. vann som plutselig trenger inn i bygning direkte fra terreng eller grunn, når det fører til synlig frittstående vann over laveste gulv
4. utstrømning av vann fra akvarium ved brudd, lekkasje eller oversvømmelse
5. vannskade på tilstøtende rom som følge av utett våtrom, dekkes selv om skaden på våtrommet ikke er erstatningsmessig

4.4.2 Skade som ikke erstattes:

1. Skade ved vanninntrenging gjennom vegger, grunnmur eller bunnsåle, med mindre skaden kommer inn under punkt 4.4.1 underpunkt 3.
2. Skade ved vann fra tak, takrenne, utvendig nedløp samt utett forbindelse mellom tak og taksluk/innvendig nedløp.
3. Skade på gulv og vegger i våtrom (vaske-, bade-, dusjrom). Med våtrom menes bygningskomponenter som befinner seg innenfor våtrommets bjelkelag og stenderverk.
4. Skade ved sopp og råte.
5. Skade ved vanlig bruk, søl eller kondens.

4.5 BRUDD PÅ RØRLEDNING FOR VANN ELLER VÆSKE

4.5.1 Skade som erstattes:

1. Brudd på innvendig rørlledning og tilknyttet varmtvannsbeholder/-bereder, radiator, fyringskjel og oljetank.
I erstatningsoppgjøret blir det gjort aldersfradrag på varmtvannsbeholder/-bereder og fyringskjel etter bestemmelsene i punkt 5.3.5.
2. Brudd på utvendig rørlledning med tilknyttet utstyr, samt tining, staking og inspeksjon ved første gangs plutselige og uforutsette forstoppelse, se punkt 3.1.1 underpunkt 1.

I erstatningsoppgjøret blir det gjort aldersfradrag på utvendig rørlledning etter bestemmelsene i punkt 5.3.4.

3. Tap av vann, fyringsolje eller annen væske med inntil kr 10.000.

4.5.2 Skade som ikke erstattes:

1. Skade på takrenne, utvendig nedløp og taksluk for innvendig nedløp.
2. Skade på drensledning, drenskum, overvannsledning, infiltrasjonsledning, spredeledning/-grøft.
3. Utgift til tining, spyling, staking og inspeksjon, herunder utgifter til oppbryting og graving dersom det ikke påvises ledningsbrudd.
4. Utbedring av hageanlegg etter graving utover det som er nevnt i punkt 3.1.1 underpunkt 2.

4.6 TYVERI OG HÆRVERK

4.6.1 Skade som erstattes:

1. Tyveri og hærværk i forbindelse med tyveri fra/ulovlig inntrenging i bygning eller rom i bygning.
Ved tyveri på bygge- og anleggsplasser gjelder forsikringen bare rom for beboelse.
Ved tyveri fra bod med adgang fra felles kjeller, loft, garasje og annet fellesareal er erstatningen begrenset til kr 50.000.
2. Tyveri av innbo og løsøre fra den forsikrede boligs private uteareal som ikke er fellesareal. Som uteareal regnes også balkong, terrasse o.l.
Dekningen omfatter ikke penger, verdipapirer, smykker og edelstener.
Erstatningen er begrenset til kr 50.000.
3. Tyveri av sykkel/sykkeltilhenger
Erstatningen er begrenset til kr 15.000 pr enhet uavhengig av skadested. Beløpet kan utvides ved avtale.
I erstatningsoppgjøret blir det gjort aldersfradrag etter bestemmelsene i punkt 5.4.5.
4. Tyveri av barnevogn.
5. Tyveri av eller hærværk på gravstøtter som sikrede har et legitimert ansvar for.
6. For hjemforsikring dekkes også bygningsskade på sikredes leide rom ved tyveri. Erstatningen er begrenset til kr 15.000.

4.6.2 Skade som ikke erstattes:

- For tyveri av sykkel og barnevogn gjelder ikke unntakene nedenfor.
1. Tyveri fra og hærværk i bygning eller rom i bygning hvor det er alminnelig adgang, f.eks. forretning, ventehall, kontor, skole, offentlig lokale o.l. Hvis bygning, kjøretøy, eller tog er sikredes arbeidsplass erstattes likevel skade/tap for inntil kr 5.000.
  2. Tyveri fra og hærværk i hotell, pensjonat, campinghytte, campingvogn o.l.
  3. Tyveri fra og hærværk i fellesrom og fellesgarasje.

4.7 SKADE VED RAN OG OVERFALL

4.7.1 Skade som erstattes:

1. Ran (se Straffelovens §§ 327, 328 og 329) og overfall.
2. Napping av veske som sikrede bærer på.
Erstatningen er begrenset til kr 10.000.

4.8 TEMPERATURSTIGNING I FRYSER

4.8.1 Skade som erstattes:

1. Skade på matvarer i fryser ved utilsiktet temperaturstigning som følge av svikt i fryserens kjølesystem eller strømtilførsel. Erstatningen er begrenset til kr 10.000.

4.9 SKADE VED SNØ OG VIND

4.9.1 Skade som erstattes:

1. Skade som skyldes snøtyngde/snøpress og ras på eller fra tak.

- Spesiell egenandel, se punkt 6.2.
2. Skade som skyldes vind som er svakere enn storm.
Spesiell egenandel, se punkt 6.2.

- 4.9.2 Skade som ikke erstattes:
1. Skade på hobbyveksthus.
  2. Skade som følge av vind som rammer båt, gjerde, hageanlegg, antenner, skilt, markiser.
  3. Skade som følge av svak konstruksjon eller konstruksjonsfeil.
  4. Skade som skyldes sopp og råte.
  5. Skade ved snø som trenger inn utenfra.

4.10 BRUDD PÅ GLASS OG SANITÆRPORSELEN

- 4.10.1 Skade som erstattes:
1. Brudd på glassruter i vinduer, dører og vegger i den forsikrede bolig.
  2. Brudd på sanitærporselelen og emaljerte servanter i den forsikrede bolig.
- 4.10.2 Skader som ikke erstattes:
1. Skade som alene består av svinnsprekker, flekker, riper, avskallinger o.l.
  2. Skade som består i at innfatningen for isolerglass er utett.

4.11 ANNEN SKADE PÅ BYGNING

- 4.11.1 Skade som erstattes:
Annen plutselig og uforutsett skade på bygning og som ikke er nevnt i punkt 4.2 - 4.10.
Samtlige unntak og begrensninger, som er nevnt i punkt 4.2 - 4.10 gjelder også her.
- 4.11.2 Skader som ikke erstattes:
1. Skade som alene består av svinnsprekker, flekker, riper, avskallinger o.l.
  2. Skade ved kondens.
  3. Skade ved utilstrekkelig eller sviktende fundamentering, setninger i bygningen eller grunnen, jordtrykk, frost, tele, materialfeil, svak konstruksjon eller konstruksjonsfeil, eller uriktig montasje.
  4. Skade som skyldes kjæledyr, insekter, bakterier, sopp eller råte.
  5. Skade på innretninger som er spesielt montert for eller har tilknytning til ervervsvirksomhet.
  6. Skade som bare rammer elektrisk eller mekanisk innretning, maskin eller apparat med mindre skaden skyldes en plutselig og uforutsett ytre påvirkning.
  7. Luktsskade forårsaket av gnagere og fjerning/utryddelse av gnagere i bygningen.
  8. Skadeverk forårsaket av leieboere.

Er det i forsikringsbeviset angitt at forsikringen er en Villaeier-, Hjem- eller Fritidsboligforsikring omfattes i tillegg skade på de forsikrede objekter etter reglene i punkt 4.12.

4.12 ANNEN SKADE PÅ INNBO OG LØSØRE

- 4.12.1 Skade som erstattes:
Annen plutselig og uforutsett skade på innbo og løsøre som befinner seg på forsikringsstedet og som ikke er nevnt i punkt 4.2 - 4.10.
Samtlige unntak og begrensninger, som er nevnt i punkt 4.2 - 4.10 gjelder også her.
Den forsikrede boligs private uteareal som ikke er fellesareal, anses som en del av forsikringsstedet.
Erstatningen er begrenset til kr 50.000.

Forsikringen omfattes ikke:

- ting som er lånt, leid eller utleid
- dyr (akvariefisk anses ikke som dyr)
- hobbyveksthus, varetilhenger til bil, sykkel, påhengsmotor og båt (kano, kajakk, seilbrett anses ikke som båt)
- penger, verdipapirer og frimerker

- 4.12.2 Skader som ikke erstattes:
1. Skade/tap ved underslag eller bedrageri.
  2. Skade som alene består av svinnsprekker, flekker, riper, avskallinger o.l.
  3. Skade som skyldes kjæledyr, insekter, bakterier, sopp eller råte.
  4. Skade som bare rammer motorredskap og elektrisk eller mekanisk apparat, med mindre skaden skyldes en plutselig og uforutsett ytre påvirkning.
  5. Skade som følge av datavirus, hacking eller annen datakriminalitet.
  6. Ting som er skadet/tapt når årsaken er ukjent.

Er det i forsikringsbeviset angitt at forsikringen er en Verdiforsikring gjelder kun bestemmelsene i punkt 4.13.

4.13 VERDIFORSIKRING OG VERDIFLEX

Verdiforsikring omfatter den eller de spesifikke gjenstander som er nevnt i forsikringsbeviset.
Er det inngått avtale om Verdiflex omfattes verdigjenstander som ikke omfattes av skadetilfeller nevnt i pkt. 4.2 - 4.12.
Verdiflex omfatter ikke båt, båtmotor, sykkel, dyr, penger og ting som er lånt/leid eller utlånt/utleid.

- 4.13.1 Følgende skader erstattes:
Skade som rammer de forsikrede ting og som skyldes en plutselig og uforutsett ytre skadehendelse knyttet til et bestemt skadetidspunkt, herunder tyveri. For VerdiFlex er erstatningen begrenset til kr 20.000 pr skadetilfelle.
Erstatning for gjenstander kjøpt i utlandet, som ikke er tolldeklart, begrenses til kr 6.000 pr gjenstand.
Egenandel se punkt 6.5.
- 4.13.2 Følgende skader dekkes ikke:
1. Skade oppstått under utleie.
  2. Skade som skyldes
    - ødeleggelse på grunn av forhold ved tingen selv, eller en forandring som har sammenheng med tingens alder
    - feil eller mangel ved gjenstanden
    - kjæledyr, insekter, bakterier, sopp og råte

5 SKADEOPPGJØR

Forsikringsavtalelovens § 6-1 er fraveket. I stedet gjelder følgende regler:

5.1 FELLESREGLER

- 5.1.1 Skademelding
Skade skal meldes til selskapet uten ugrunnet opphold.
Selskapet kan kreve at skademeldingen skal inneholde sikredes fødselsnummer (11 siffer) eller foretaksnummer.
Følgende skader skal meldes til politiet:
Brann, innbrudd, tyveri, hærverk, overfall, ran og veskenapping.
Selskapet kan kreve at også andre skader meldes til politiet.
- 5.1.2 Alternative oppgjørsmåter
Selskapet kan avgjøre hvilke av følgende oppgjørformer som skal benyttes i erstatningsoppgjøret:
- kontantoppgjør
  - reparere/utbedre skaden tilsvarende, eller i vesentlige tilsvarende stand, som før skaden
  - gjenanskaffe tilsvarende, eller i det vesentlige tilsvarende ting, etter pris på skadedagen
  - gjenoppføre tilsvarende bygning

Ved kontantoppgjør kan erstatningen ikke overstige det selskapet hadde måttet betale for reparasjon eller gjenoppføring/gjenanskaffelse.

Ved reparasjon eller gjenoppføring/gjenanskaffelse har selskapet rett til å bestemme hvilken reparatør eller leverandør som skal benyttes.

- 5.1.3 Forsikringssummer - underforsikring
1. Fullverdi - bygning

Fullverdiforsikret bygning er forsikret for hva det på skadedagen ville ha kostet å gjenoppføre tilsvarende eller i det vesentlige tilsvarende bygning på skadestedet, basert på dagens byggeskikk.

Premiegrunnlaget fastsettes av selskapet ved forhåndstakst og reguleres senere etter byggekostnadsindeks eller ved ny takst.

Tilbygg eller annen forandring som innvirker på bygningens gjenoppføringspris, omfattes av forsikringen og skal meldes til selskapet. Er melding ikke gitt, erstattes en så stor del av skaden som svarer til forholdet mellom gjenoppføringsprisen slik den ville vært uten og slik den er med forandringen (underforsikring). Omfatter forsikringen bygninger uten spesifikasjon i forsikringsbeviset, gjelder tilsvarende bestemmelse for ikke anmeldt ny bygning.
  2. Fast forsikringssum - bygning

Forsikringssummen fastsettes av forsikringstaker. Er forsikringssummen lik eller høyere enn gjenoppføringsprisen med fradrag som nevnt i punktene 5.3.1 - 5.3.3, erstattes hele skaden. Er forsikringssummen lavere enn dette, erstattes en så stor del av skaden som svarer til forholdet mellom forsikringssummen og gjenoppføringsprisen med fradrag som nevnt i punktene 5.3.1 - 5.3.3 (underforsikring).
  3. Førsterisiko

For poster med oppgitt sum i vilkårene, og for poster i forsikringsbeviset betegnet som førsterisiko, erstattes skaden - etter fradrag av egenandel - inntil de oppgitte summer.
- 5.1.4 Selskapets renteplikt
Sikrede har krav på rente av erstatningen, se Forsikringsavtaleloven §§ 8-4 og 18-4.
- 5.1.5 Eiendomsretten til skadde ting og ting som kommer til rette
Sikrede er pliktig til å beholde en skadd ting mot å få utbetalt erstatning for skaden på tingen. Selskapet har rett til å overta skadde ting.
Kommer ting til rette etter at erstatning er betalt, har sikrede rett til å beholde tingen mot å betale erstatningen tilbake. Hvis ikke, tilfaller tingen selskapet.
- 5.1.6 Skjønn
Skadens økonomiske omfang fastsettes ved skjønn dersom sikrede eller selskapet krever det. Skjønnets verdsettelse danner øvre økonomisk grense for selskapets erstatningsansvar. Bestemmelsene om skjønn i de Generelle vilkår legges til grunn. Utbetaling av erstatning foretas i samsvar med bestemmelsene i vilkårenes punkt 5.
- 5.1.7 Selskapets overtakelse av panterett
Er selskapet ansvarlig overfor panthaver, men ikke overfor eieren, inntre selskapet i panthavers rett i den utstrekning selskapet betaler erstatning til panthaver.
- 5.2 ERSTATNINGSBEREGNING**
Ved erstatningsberegningen gjøres reduksjoner med hjemmel i vilkår eller lov etter fradrag av egenandel. Merverdi-/investeringsavgift refunderes etter dokumenterte kostnader som er påløpt ved utbedring av skaden. Det gjelder særskilte regler for panthaver, konkursbo, dødsbo og andre nye eiere etter at skaden inntraff, se punkt 5.6.
- 5.3 ERSTATNINGSBEREGNING - BYGNING**
- 5.3.1 Ved reparasjon eller gjenoppføring av boligbygning
For bygning til boligformål med unntak av utleid bolig og fritidsbolig, som innen 5 år etter skaden blir gjenoppført til samme formål og på samme sted beregnes erstatningen til hva det vil koste å reparere/gjenoppføre tilsvarende - eller i det vesentlige tilsvarende - bygning. Kostnadene beregnes etter prisene på skadedagen. Erstatningsgrunnlaget kan ikke settes høyere enn gjenoppføringsprisen før skaden, fratrukket verdien etter skaden.
Bygningsdel/-komponent som står foran åpenbart nødvendig utskifting, riving eller oppussing, gjøres fradrag for kostnader disse arbeidene ville medført.
Etter avtale med selskapet kan gjenoppføringsfristen på 5 år i spesielle tilfeller forlenges.
- 5.3.2 Ved reparasjon eller gjenoppføring av annen bygning
For annen bygning enn nevnt i 5.3.1 gjelder samme regler som i 5.3.1, men med følgende tilleggsbestemmelser: Dersom omsetningsverdien av den nye/reparerte bygning blir større enn bygningens omsetningsverdi før skaden, gjøres fradrag for den del av økningen som overstiger 40 % av omsetningsverdien før skaden inntraff.
Ved fastsettelse av omsetningsverdi skal det tas hensyn til avkastning, beliggenhet og andre forhold. Omsetningsverdi etter skade fastsettes ut fra en reparert/gjenoppført bygning tilsvarende den skadde bygning. En bygnings omsetningsverdi settes til forskjellen i eiendommens omsetningsverdi med og uten bygningen.
Bestemmelsene i dette punkt gjelder også for boligbygning som blir gjenoppført på annet sted eller til annet formål.
- 5.3.3 Bygning som ikke repareres/gjenoppføres eller bygning som står foran riving
Erstatningsgrunnlaget fastsettes etter reglene i punkt 5.3.2, men med den begrensning at erstatningen ikke kan settes høyere enn til forskjellen i bygningens omsetningsverdi før og etter skaden. For bygning som står foran riving gjøres i tillegg fradrag for kostnadene ved riving/demontering.
- 5.3.4 Særskilte erstatningsregler for skade på utvendige rørledninger med tilknyttet utstyr
Ved skade på del av ting, legges den skadde dels alder til grunn. Ved ulik alder på de skadde deler av rørledningen, legges eldste del til grunn for erstatningen.
Ved bruddskade (se punkt 4.5) på ledninger, tanker og kummer av annet materiale enn plast eller glassfiber, gjøres fradrag i de totale reparasjonskostnader for lokal reparasjon, herunder oppgraving og istandsettelingsutgifter med 5 % for hvert påbegynt år utstyret er eldre enn 20 år. Maksimalt fradrag er 85 %.
Denne fradragsregel gjelder ikke for bunnledninger, det vil si ledninger som ligger i grunnen under huset.
- 5.3.5 Særskilte erstatningsregler for boblebad/jacuzzi og elektrisk innretning for oppvarming/kjøling av bygning, herunder fyringskjel, varmtvannsbeholder/-bereder, pumper og varmekabler
Ved bruddskade og skade som skyldes elektrisk fenomen/lynneslag gjøres fradrag i de totale reparasjonskostnader med 5 % for hvert påbegynt år utstyret/innretningen er 6 år. Maksimalt fradrag er 85 %. Ved skade på del av ting, legges den skadde dels alder til grunn.
- 5.3.6 Særskilte erstatningsregler for innebygde elektriske husholdningsapparater/-maskiner inkludert elektrisk komfyr, kjøle- og fryseskap/-aggregat
Erstatningsgrunnlaget er gjenanskaffelsespris med fradrag av 10 % for hvert påbegynt år tingen er over 6 år fra tingen ble tatt i bruk som ny. Maksimalt fradrag er 80 %.
Erstatningen kan ikke settes høyere enn erstatningsgrunnlaget med fradrag av verdien etter skaden, og kan heller ikke overstige det selskapet hadde måttet betale for reparasjon til samme - eller i det vesentlige samme - stand som umiddelbart før skaden.
- 5.4 ERSTATNINGSBEREGNING INNBO, LØSØRE OG VERDIGJENSTANDER**
Erstatningen beregnes etter prisene på skadedagen på grunnlag av utgiftene til
- reparasjon til samme - eller i det vesentlige samme - stand som umiddelbart før skaden, eller
- gjenanskaffelse av tilsvarende - eller i det vesentlige tilsvarende - ting (gjenanskaffelsesprisen)
og er begrenset til det laveste av de to alternativ.

Erstatningen kan ikke settes høyere enn erstatningsgrunnlaget, beregnet etter reglene i punkt 5.4.1 - 5.4.8.

- 5.4.1 Ting med samlerinteresse, som antikviteter, kunstverk, ekte tepper, våpen, mynt-, seddel- og frimerkesamlinger
Erstatningsgrunnlaget er markedspris.
- 5.4.2 Perler, edelstener, smykker og andre gjenstander av edelt metall
Erstatningsgrunnlaget er gjenanskaffelsespris.
- 5.4.3 Elektrisk komfyr, kjøle-, kombi- og fryseskap/-boks, utstyr for lyd eller bilde, samt annen elektrisk innretning, maskin eller apparat.
Erstatningsgrunnlaget er gjenanskaffelsespris med fradrag av 10 % for hvert påbegynt år tingen er eldre enn 5 år fra tingen ble tatt i bruk som ny. Maksimalt fradrag 80 %.
- 5.4.4 PC, nettbrett og annet databehandlingsutstyr
Erstatningsgrunnlaget er gjenanskaffelsespris med fradrag av 10 % for hvert påbegynt år utstyret er eldre enn 2 år fra utstyret ble tatt i bruk som ny. Maksimalt fradrag 80 %.
- 5.4.5 Mobiltelefon
Erstatningsgrunnlaget er gjenanskaffelsespris med fradrag av 10 % for hvert påbegynt år mobiltelefonen er eldre enn 1 år. Maksimalt fradrag 80 %.
- 5.4.6 Sykkel/Sykkeltilhenger
Erstatningsgrunnlaget er gjenanskaffelsespris med fradrag av 10 % for hvert påbegynt år tingen er eldre enn 2 år fra tingen ble tatt i bruk som ny. Maksimalt fradrag 80 %.
- 5.4.7 Annet innbo og løsøre
Erstatningsgrunnlaget er gjenanskaffelsespris med fradrag som vurderes på grunnlag av tingenes
- alder
  - slitasje
  - sannsynlige brukstid
  - anvendelighet
- For innbo og løsøre som er i bruk er maksimalt fradrag 80 %.
- 5.4.8 Gjenstand anskaffet brukt ved arv, gave eller kjøp, erstattes med gjenanskaffelsesprisen for tilsvarende brukt gjenstand.

5.5 ERSTATNINGSBEREGNING VED NATURSKADE

5.5.1 Hageanlegg

Erstatningsgrunnlaget for hage, hageanlegg, gårdsplass og tilførselsvei inklusiv oppfylling av utrast tomt, beregnes på grunnlag av kostnadene til reparasjon/gjenanskaffelse til samme eller i det vesentlige samme stand som før skaden, beregnet etter prisene på skadedagen.

Erstatningen settes til det laveste beløp av gjenopprettelseskostnad og nedgangen i tomtens omsetningsverdi som følge av skaden på hageanlegget. Erstatningen skal ikke være mindre enn gjenopprettelseskostnaden for hageanleggets toppsjikt.

For beplantning i hageanlegget beregnes erstatningen lik gjenanskaffelse av vesentlig tilsvarende vekst, som alminnelig handelsvare (ung vekst) i gartneri o.l.

5.5.2 Relokalisering

Relokalisering. Hvis kommunen nekter reparasjon/gjenoppføring, har skadelidte krav på erstatning tilsvarende eiendommens omsetningsverdi før naturskaden.

5.5.3 Merutgifter

Merutgifter til opphold utenfor hjemmet når boligen ikke kan brukes som følge av naturskade. Merutgifter som følge av evakuering eller at tilførselsveien til boligen er skadet, dekkes ikke.

Annenn spesiell bestemmelse om naturskade

- 5.5.4 Kostnader til sikring/forebygging dekkes ikke, selv om dette er en forutsetning for å utbedre skaden på hage/hageanlegg/tomt.

5.6 HUSLEIETAP, TAP AV EGEN BOLIG OG PRISSTIGNING

Vi erstatter tap som oppstår i gjenoppføringsperioden etter skade som følge av prisstigning, nedgang i husleieinntekt og at egen bolig inklusiv fritidsbolig, som bebos av sikrede, ikke kan benyttes i gjenoppføringsperioden. Erstatningen regnes fra skadedag til reparasjon/gjenoppføring har skjedd, eller normalt kunne ha skjedd og beregnes for

- utleide rom på grunnlag av leieinntekten for umøblerte rom
- rom til eget bruk på grunnlag markedspris for umøblerte rom
- prisstigning i forhold til prisnivået på skadedagen og den gjennomsnittlige endring i Statistisk Sentralbyrås byggekostnadsindeks i gjenoppføringsperioden

Ved beregning av den samlede erstatning under dette punkt gjøres fradrag for innsparte utgifter og opptjente renter av bygningserstatningen. For fritidsbolig er den samlede erstatning begrenset til kr 50.000.

5.7 SELSKAPETS ANSVAR OVERFOR PANTHAVER, KONKURSBO, DØDSBO OG ANDRE NYE EIERE

Overfor panthavere og konkursbo er selskapets ansvar begrenset til det laveste av følgende to beløp:

- forskjellen i tingens omsetningsverdi før og etter skaden, og
- vedkommendes økonomiske interesse i tingen på skadetidspunktet.

For panthavere betyr tingen i denne sammenheng panteobjektet i sin helhet.

Ved konkurs gjelder bestemmelsene ovenfor uten hensyn til om konkursen ble åpnet før eller etter at skaden inntraff.

Overfor dødsbo og andre nye eiere etter at skaden inntraff enn eiers ektefelle/samboer eller livsarving, begrenses selskapets ansvar som om gjenoppføring eller gjenanskaffelse ikke finner sted, se punkt 5.3.3.

For dødsbo gjelder bestemmelsene uten hensyn til om dødsfallet skjedde før eller etter at skaden inntraff.

6 EGENANDELER

I erstatningsoppgjøret gjøres fradrag etter reglene nedenfor. Hvis erstatningen avkortes/settes ned som følge av bestemmelser i forsikringsvilkårene, gjøres dette etter at egenandelen er fratrukket. Hvis skaden omfattes av flere forskjellige forsikringer i selskapet trekkes kun en egenandel, den høyeste.

Hvis skaden erstattes ved at selskapet fremskaffer tilsvarende eller i det vesentlige tilsvarende ting, plikter sikrede å innbetale egenandelen til selskapet.

- 6.1 Avtalt egenandel er kr 4.000 hvis ikke annet går fram av forsikringsbeviset. For huseierforsikringer hvor forsikringstaker er et borettslag er egenandelen kr 6.000.
- 6.2 Egenandelen i punkt 4.3 (naturskade) fastsettes av departementet og er for tiden kr 8.000. Denne egenandel gjelder også for skade etter punkt 4.9 (snø og vind).
- 6.3 Egenandelen i punkt 4.2.1 underpunkt 3 er kr 20.000 hvis skaden skyldes sprengningsskade som utføres på forsikringsstedet.
- 6.4 Ved skade på gjenstander hvor det er tegnet egen verdiforsikring eller VerdiFlex er egenandelen kr 1.000.
- 6.5 Ved reiseforsikring er egenandelen

- kr 1.000 ved skade på/tap av reisegods
- kr 500 ved behandlingsutgifter etter avsluttet reise ved reiseulykke

For øvrige skader trekkes ingen egenandel.

- 6.6** Egenandel utvidet dekning bygning er kr 4000, selv om avtalt egenandel på bygning er høyere.
- 6.7** ID-forsikring Pkt. 8.6 trekkes ingen egenandel.
- 6.8** Ved andre skader trekkes avtalt egenandel.
Kan det ved tyveri fra bygning dokumenteres at FG-godkjent boligalarm var i drift på skadetidspunktet og det stjålne var sikret ved alarmer, fratrekkes kun den del av avtalt egenandel som overstiger kr 4.000.
Ved tyveri av sykkel hvor sykkelen er registrert i godkjent sykkelregister, reduseres egenandelen med kr 1.000.

7 INKLUDERTE TILLEGGSEKKNINGER

7.1 ANSVARSFORSIKRING

Dette punkt gjelder for Villaeierforsikring, Hjemforsikring, Fritidsboligforsikring og Huseierforsikring.

Forsikringen dekker erstatningsansvar som sikrede i egenskap av

- eier av den sikrede faste eiendom,
- privatperson når forsikringen omfatter innbo og løsøre i hjemmet,

etter gjeldende rett pådrar seg for skade på en annens person eller ting.

Det fremgår av forsikringsbeviset i hvilken egenskap sikrede er dekket.

Ansvar som alene bygger på tilsagn, avtale, kontrakt eller garanti, dekkes ikke av forsikringen. Forsikringen dekker heller ikke ansvar sikrede endelig må bære fordi han har gitt avkall på regress.

7.1.1 Hva menes med skade

Med skade forstås skade på person eller ting.

1. Personskade anses inntruffet dersom død, skade eller sykdom er påført en person.
2. Tingskade anses inntruffet dersom løsøre - herunder dyr - eller fast eiendom er tapt eller påført fysisk skade.
3. Økonomisk tap som følger av en skade selskapet erstatte, regnes som en del av skaden.

Selskapet erstatte skader konstatert i forsikringstiden. Alle skader som skyldes samme skadevoldende begivenhet regnes som ett skadetilfelle og henføres til det tidspunkt da første skade ble konstatert.

7.1.2 Forsikringssum

Selskapets samlede erstatningsplikt er begrenset til 3 millioner kroner for hvert skadetilfelle.

7.1.3 Forsikringen dekker ikke ansvar som den sikrede pådrar seg

1. for skade av ikke økonomisk art, så som tort og svie, oppreisning eller annet erstatningsansvar som utmåles i tillegg til erstatning for skadelidtes økonomiske tap.
2. overfor ektefelle/samboer, foreldre/steforeldre/fosterforeldre, søsken, barn/stebarn/fosterbarn, samt ektefeller/samboere av dem som her er nevnt.
Forsikringen dekker heller ikke ansvar overfor medeiere for skade på ting som eies i fellesskap med færre enn 10 deltakere, eller overfor en virksomhet som disponeres av sikrede, eller der sikrede eller hans familie har mer enn 10 % eierinteresse. Det er familie-/eierforholdet på det tidspunkt skaden forvoldes, som legges til grunn.
3. som eier, fører eller bruker av motorvogn, arbeidsmaskin med eget fremdriftsmaskineri, båt, luftfartøy, registrert trav- eller galopphest. Kano, kajakk og seilbrett anses i denne sammenheng ikke som båt. Hangglider, paraglider uten motor og drone anses i denne sammenheng ikke

som luftfartøy. Gressklippere og snøfresere som ikke er registreringspliktige anses ikke som arbeidsmaskin.

4. for skade på ting - herunder fast eiendom - som tilhører en annen, men som sikrede selv eller noen på hans vegne bruker, leier eller låner.
5. for skade på ting oppstått ved maskingravings-, sprengnings-, pelings- eller rivingsarbeid.
6. under utøvelse av yrkes- eller ervervsvirksomhet.
7. som eier av annen fast eiendom enn den forsikrede eiendom.
8. for skade sikrede har voldt ved forsettlig handling eller unnlatelse, og følger av slik skade.
9. ved overføring av smittsom sykdom.
10. for forurensning, dersom årsaken til forurensningen ikke er plutselig og uforutsett.
11. for skade på ting ved sopp og råte, eller på grunn av langsom inntrenging av fuktighet.

7.1.4 Sikredes plikter ved skadetilfelle

Bli det reist erstatningskrav mot sikrede, eller kan det ventes at krav vil bli reist, må selskapet underrettes uten ugrunnet opphold.

Når erstatningskrav er reist mot sikrede eller direkte mot selskapet, plikter sikrede for egen regning

- å gi selskapet de opplysninger og dokumenter som er tilgjengelige for sikrede, og som selskapet trenger for å vurdere sitt ansvar og utbetale erstatningen,
  - å utføre de undersøkelser og utredninger selskapet finner nødvendig,
  - å møte ved forhandlinger eller rettergang.
- Uten selskapets samtykke må sikrede ikke innrømme erstatningsplikt eller forhandle om erstatningskrav.

7.1.5 Selskapets plikter ved skadetilfelle

Når et erstatningskrav som omfattes av forsikringen overstiger egenandelen, plikter selskapet

- å utrede om det foreligger erstatningsansvar,
- å forhandle med skadelidte,
- om nødvendig å prosedere saken for domstolene.

Selskapet bærer sine egne omkostninger ved avgjørelse av erstatningsspørsmålet selv om forsikringssummen derved overskrides. Omkostninger til ekstern advokat og annen sakkyndig bistand som er valgt eller godkjent av selskapet, dekkes også.

Dersom erstatningskravet dels omfattes av forsikringen og dels faller utenfor, fordeles omkostningene etter partenes økonomiske interesse i saken.

Er selskapet villig til å forlike saken eller stille forsikringssummen til disposisjon, erstattes ikke omkostninger som påløper senere.

Selskapet har rett til å betale enhver erstatning direkte til skadelidte.

Fremsettes krav om erstatning direkte mot selskapet, skal selskapet varsle sikrede uten ugrunnet opphold og holde sikrede underrettet om den videre behandling av kravet. Selskapets innrømmelser overfor skadelidte binder ikke sikrede.

7.2 YRKESSKADE

Dette punkt gjelder for Villaeierforsikring, Hjemforsikring og Fritidsboligforsikring.

Hvis sikrede i egenskap av privatperson er å betrakte som arbeidsgiver i henhold til Lov om yrkesskadeforsikring av 16. juni 1989 hefter selskapet for erstatningsansvar i overensstemmelse med vilkårene i loven.

7.3 PÅBUD FRA OFFENTLIG MYNDIGHET

Dette punkt gjelder for Villaeier-, Fritidsbolig- og Huseierforsikring.

7.3.1 Forsikringen gjelder

- ved gjenoppføring på samme byggetomt.
- ved gjenoppføring på annet sted dersom gjenoppføring på samme byggetomt er hindret ved lovhemlet inngrep.

- 7.3.2 Selskapet dekker nødvendige merutgifter
- til utbedring/gjenoppføring av bygning,
  - til grunnundersøkelser og fundamentering i forbindelse med gjenoppføring av bygning,
  - som ikke direkte vedrører byggearbeidet, men som er en betingelse for at bygningen tillates gjenoppført, etter erstatningsmessig skade på bygningen.
- Utgiftene må være påført som følge av påbud om bygningens utførelse gitt fra offentlig myndighet med hjemmel i lov eller offentlig forskrift.
- Selskapet kan kreve at påbudet påklages, eller det kan selv påklage det.
- Erstatning ytes med inntil kr 1.000.000. Beløpet kan utvides ved avtale.

- 7.3.3 Selskapet dekker ikke:
1. Utgifter ved påbud som myndighetene hadde hjemmel for å gi selv om skaden ikke hadde inntruffet.
  2. Utgifter til utgraving/utsprenning av kjeller.
  3. Merutgifter vedrørende bygning som er midlertidig, eller som står foran riving, ombygging eller rehabilitering.

- 7.3.4 Beregning av merutgifter
1. Merutgifter ved utbedring/gjenoppføring settes til forskjellen mellom verdien av den forsikrede bygning og verdien av en tilsvarende bygning med samme størrelse, men utført i samsvar med påbud.
  2. Merutgifter ved grunnundersøkelser og fundamentering beregnes som for en bygning tilsvarende den forsikrede, men utført i samsvar med påbud.
  3. Utgifter som ikke direkte vedrører byggearbeidet, beregnes etter forholdet mellom gulvareal i skadd og gulvareal i gjenoppført bygning dersom den bygning som gjenoppføres, er større enn den skadde bygning.

- 7.3.5 Begrenset gjenoppføringstid
- Utbedring/gjenoppføring må være avsluttet innen 5 år etter skaden. Fristen kan forlenges dersom inngrep fra offentlig myndighet sinker eller hindrer byggearbeidet.

7.4 REISEFORSIKRING

Dette punkt gjelder for Villaeierforsikring og Hjemforsikring og kun hvis det er nevnt i forsikringsbeviset.

Forsikringen gjelder for fritidsreiser med minst 1 overnatting og med varighet inntil 45 dager. Ved flyreise gjelder ikke krav til overnatting. En reises varighet regnes fra den dag man reiser fra bostedsadressen og til man er tilbake på samme adresse.

Reise arrangert av arbeidsgiver/skole/studiested og som ikke kan karakteriseres som yrkesutøvelse, regnes som fritidsreise.

Forsikringen gjelder ikke i hjemmet, på arbeids-/undervisningssted eller barnehage i arbeids-/undervisnings-/barnehagetiden, i Norge.

Egenandeler fremgår av punkt 6.6.

Forsikringen omfatter ikke

- ekspedisjonsreiser. Det vil si en reise til mer utilgjengelige områder, uten offentlig kommunikasjon, med dårlig infrastruktur og ofte med behov for spesialutstyr/spesialutrustning. Her inngår for eksempel klatring/trekking i Himalaya og lignende områder, samt alle reiser til polare strøk (ikke charterreiser).
- reiser med framkomstmiddel som er uvanlig på stedet og innebærer ekstraordinær risiko.

7.4.1 Forsinkelse av reise/reisegods

1. Forsinket reisegods ved utreise
Når innsjekket reisegods har ankommet minst 4 timer forsinket til reisemålet og forsinkelsen er bekreftet av transportøren, erstattes nødvendige og dokumenterte utgifter til innkjøp av klær og toalettsaker for bruk i den tiden bagasjen er savnet. Vi erstatter inntil kr 5.000 pr

person. Denne ytelse gjelder ikke ved forsinkelse på hjemreise.

2. Forsinket transport - innhenting av reiserute
Hvis sikrede kommer for sent til forhåndsbetalt transport, erstatter vi nødvendige og dokumenterte reiseutgifter for å innhente den fastlagte reiseruten. Vi betaler inntil kr 10.000 pr person, men begrenset til kr 30.000 pr familie. Forsinkelsen må skyldes
  - værforhold
  - teknisk feil eller trafikkuhell med det offentlige transportmiddel sikrede reiser/skal reise med teknisk feil eller trafikkuhell som krever berging av den privatbil sikrede reiser med.

I tillegg erstattes nødvendige overnattingsutgifter med inntil kr 1.500 per person, men begrenset til kr 4.000 pr familie, hvis forsinkelsen medfører at sikrede ikke får reist videre samme dag.

3. Forsinket avgang
Vi betaler nødvendige og dokumenterte reise- eller overnattingsutgifter hvis transportmiddelet som sikrede skal benytte, ikke går til avtalt tidspunkt. Forsinkelsen må skyldes værforhold eller teknisk feil. Vi betaler inntil kr 1.500 pr person, men begrenset til kr 4.000 pr familie.
4. Begrensinger og dokumentasjon
Vi betaler ikke utgifter ved flyforsinkelse, kansellering eller overbooking som flyselskapene selv har erstatningsansvar for (EU direktiv 261/2004). Alle forsinkelser må skriftlig bekreftes av reisearrangør, trafikkelskap, bergingsselskap, hotell eller andre. Dokumentasjonen sendes inn sammen med sikredes krav.

7.4.2 Reisegods

1. Forsikringen omfatter
  - personlige eiendeler som sikrede har med seg under reisen og oppholdet, for sitt personlige bruk
  - innsjekket/ekspedert reisegods hvis sikrede reiser sammen med transportmiddelet. En atskillelse som skyldes transportørens disponering har ingen betydning for sikredes rett til erstatning.
  - gjenstander sikrede har leid/lånt før avreisen og påtatt seg ansvaret for, med mindre dette dekkes av eiers forsikring
  - eiendeler tilhørende arbeidsgiver med inntil kr 5.000

Total erstatningen er begrenset til kr 50.000 pr person og totalt kr 150.000 for alle forsikrede.

Utover forsikringssummen omfatter dekningen

- billetter og pass med inntil kr 7.500 pr person hvis tapet ikke dekkes på annen måte
  - penger med inntil kr 3.000 pr skadetilfelle
2. Forsikringen omfatter ikke:
    - motorkjøretøy og campingvogner med tilbehør. Med tilbehør menes reservedeler og fastmontert utstyr som for eksempel musikkanlegg og ski-/bagasjeboks. Kjøredress, hjelm, hansker og støvler anses også som tilbehør når dette er i bruk eller når det oppbevares sammen med motorkjøretøyet.
    - båter med tilbehør. Kajakk/kano regnes ikke som båt i denne sammenheng.
    - basehopperutstyr
    - flyttegods, innbo og møbler
    - varer, vareprøver, maskiner og verktøy
    - tegninger, manuskripter, dokumenter, datafiler, verdipapirer, medlems-/ID-/adgangskort, sertifikater/bevis av ethvert slag
    - samlinger. Med samlinger menes gjenstander/ting med samlerinteresse/ samleverdi som for eksempel kunstverk, mynt-, seddel- og frimerkesamling
    - dyr.

3. Selskapet erstatter
- Tyveri av reisegods. Med tyveri menes borttagning av eiendeler du har i din besittelse, jf. straffelovens §§ 321, 322 og 323. Eiendeler som glemmes/mistes/bortkommer og senere beholdes av finneren anses ikke som tyveri, jf. straffeloven § 345.
  - Ran og overfall, jf. straffelovens §§ 327, 328 og 329..
  - Naturuhell. Med naturuhell menes plutselige, uventede skader av ekstraordinær karakter der naturens voldsomhet og krefter er det særegne.
  - Brann/nedsoting, eksplosjon,
  - Vannskade. Med vannskade menes utstrømming fra bygnings rørledning eller vann som plutselig trenger inn i bygningen fra terreng eller grunn.
  - Kollisjon, utforkjøring, grunnstøting, velt og kantring med motorkjøretøy, båt, campingvogn eller sykkel.
  - Transportskade på/tap av reisegods sendt som innsjekket bagasje.
4. Begrensninger for enkeltgjenstander
- Tap av/skade på følgende gjenstander erstattes samlet med inntil kr 20.000 pr skadetilfelle:
- Smykker, ur, perler, edelstener, edelt metall
  - Antikviteter, kunstgjenstander, tepper
  - Pelsverk
  - Mobiltelefon, foto-/video-/og optisk utstyr, utstyr for lyd og bilde med tilbehør, PC/datautstyr og musikkinstrumenter
  - Våpen
  - Sportsutstyr; herunder utstyr/ tilbehør for fiske, ski, golf, klatring, luftsport og dykking
  - Kjøreutstyr til motorkjøretøy, som for eksempel kjøredress, hjelm, hansker og støvler
- Tap av/skade på cd, dvd, blueray og dataspill erstattes med inntil kr 2.500 samlet pr skadetilfelle.
- Tap av/skade på sykkel med påmontert tilbehør som sikrede har med deg på reise utenfor hjemsteds-/undervisningssteds-/arbeidsstedskommunen, erstattes med inntil kr 4.000. Ut over dette erstattes ikke tap av/skade på sykkel.
- Tap av nøkler erstattes med inntil kr 4.000.
- Enkeltgjenstander som ikke er nevnt ovenfor erstattes med inntil kr 15.000 pr skadetilfelle.
5. Selskapet erstatter ikke skade/tap
- som skyldes mangelfull emballasje
  - som følge av at vann/væske renner ut
  - som følge av bedervede varer
  - som skyldes gjenstandens vanlige bruk eller slitasje
  - på koffert, bag og lignende i form av riper, skrubb, flekker og lignende
  - på innsjekket koffert, bag o.l.
  - på sykkel oppstått under konkurranse
6. Verdifastsettelse av reisegods
- Erstatningen er begrenset til hva tilsvarende gjenstander koster, med fradrag for verdiforringelse på grunn av slitasje, nedsatt anvendelighet og elde. Når vi har betalt erstatning, tilhører de erstattede gjenstander oss. Dersom en gjenstand uten vesentlig verdiforringelse kan repareres, beholder sikrede gjenstanden og vi betaler reparasjonen. Kommer ting til rette etter at erstatning er betalt, har sikrede rett til å beholde tingen mot å betale erstatningen tilbake. I motsatt fall tilfaller tingen oss.
7. Meldeplikt
- Tyveri/ran/innbrudd og andre tap/skader skal straks meldes til lokalt politi, hotell eller reiseleder på stedet. Tap/skade under transport skal straks meldes transportøren og bekreftes med PIR rapport.

- 7.4.3 Reisesyke/hjemtransport/reiseavbrudd
- Forsikringen omfatter nærmere angitte utgifter som er en følge av akutt sykdom eller ulykkesskade under reisen. I tillegg omfattes utgifter som skyldes uventet akutt forverring av kronisk lidelse. Dekningen omfatter ikke utgifter som påløper etter at sikrede er kommet tilbake til fast bopel i Norge.
1. Reisesyke

Ved akutt sykdom, ulykkesskade som rammer sikrede under reisen, erstatter vi

    - legehonorar
    - utgifter til forbindelsessaker og medisin
    - fysikalsk behandling foreskrevet av lege
    - nødvendige transportutgifter for å få utført medisinsk behandling
    - utgifter til tannlege med inntil kr 1.000 ved akutt tannsykdom eller tannskade som følge av spising sykehusopphold. Ved sykehusopphold utover 30 dager på andre enn statlige, kommunale eller fylkeskommunale sykehus eller tilsvarende nordiske sykehus, ytes bare erstatning dersom det på forhånd er godkjent av oss.
    - merutgifter ved uforutsett hotellopphold som følge av sengeleie etter ordre fra lege med inntil kr 1.000 pr døgn
    - merutgifter ved utsettelse av fastsatt hjemreise og ved innhenting av fastsatt reiserute når utsettelsen/ forsinkelsen skyldes akutt sykdom eller ulykkesskade og reisen etter legens ordre ikke kan gjennomføres etter planen med inntil kr 20.000 pr skadetilfelle
    - utgifter med inntil kr 500 for nødvendige telefonsamtaler med oss, sykehus/lege, SOS-Internasjonal
    - nødvendige og dokumenterte merutgifter til reise, kost og losji erstattes ved tilkallelse av en nærstående person i Norden på grunn av forsikredes akutte og alvorlige sykdom, alvorlige ulykkesskade eller dødsfall. Tilkallelse erstattes ikke når det allerede er truffet bestemmelse om snarlig hjemtransport av forsikrede. Ved forsikredes dødsfall dekkes tilkallelse for å ledsage hjemtransport av kiste/urne. Maksimum erstatning er kr 35.000 pr skadetilfelle. Tilkallelse skal forhåndsgodkjennes av oss eller SOS.

Ved reiser til EØS- land er det en fordel for dekning av utgifter til medisinsk behandling i oppholdslandet at Europeisk helsetrygdkort medbringes på reisen.
  2. Reiseledsagers skade/sykdom

Ved akutt sykdom, ulykkesskade, hjemkallelse eller dødsfall som rammer sikredes reiseledsager erstatter vi sikredes ekstra utgifter med inntil kr 25.000 pr skadetilfelle til:

    - hotellopphold
    - innhenting av fastsatt reiserute
    - hjemreise når reisen avbrytes
    - forsinket hjemreise

Med reiseledsager menes person som foretar hele reisen sammen med sikrede.
  3. Hjemtransport

Vi erstatter sikredes nødvendige ekstraputgifter til egnet behandlingssted eller hjemsted i Norge

    - når lege på stedet har gitt skriftlig bekreftelse på at det er medisinsk nødvendig som følge av akutt sykdom, uventet akutt forverring av kronisk sykdom eller ulykkesskade som rammer sikrede under reisen
    - når noen i sikredes nærmeste familie blir akutt og alvorlig syk, utsatt for en alvorlig ulykkesskade eller uventet dør etter at reisen er startet. Med nærmeste familie menes ektefelle, samboer, barn, barnebarn, oldebarn, foreldre, besteforeldre, oldeforeldre, søsken, svogere, svigerinner, svigerforeldre og svigerdatter/sønn.

- hvis det er nødvendig for sikrede å reise hjem som følge av at det etter avreisedato har inntruffet brann, innbrudd, vannledningsskade eller naturskade i sikredes bopel eller på sikredes arbeidssted

Hvis det er nødvendig med reisefølge, betales merutgiftene dette medfører for en person.

Ved dødsfall erstatter vi merutgifter ved transport av kiste eller urne til hjemsted i Norge.

Alle ovennevnte tilfeller skal forhåndsgodkjennes av oss eller SOS.

4. Reiseavbrudd

Vi erstatter sikredes forhåndsbetalte utgifter til reise og overnatting, hvis reisen blir avbrutt som følge av at

- sikrede blir transportert hjem som følge av forhold nevnt under punktet ovenfor om hjemtransport
  - sikrede blir innlagt på sykehus eller blir sengeliggende utenom sykehus, som følge av akutt sykdom, uventet akutt forverring av kronisk sykdom eller ulykkeskade
- Sengeleie utenom sykehus må være mer enn 3 dager og være beordret av behandlende lege på stedet. Første dags sengeleie regnes dagen før det første legebesøket.
- sikredes eneste reiseledsager rammes av et forsikringstilfelle som beskrevet overfor i dette punkt
  - sikredes medreisende og medforsikrede ektefelle/samboer/barn rammes av et forsikringstilfelle som beskrevet overfor i dette punkt
- Erstatning utbetales for maksimalt to forsikrede familiemedlemmer pr skadetilfelle.

Erstatningens størrelse betales ut fra antall ubenyttede dager i forhold til antall planlagte dager innenfor forsikringstiden. Har du tegnet tilleggforsikring for lengre reiser, betales likevel ikke kompensasjon for den del av reisen som er lengre enn 90 dager.

Hvis sikrede reiser med egen bil beregnes kr 2,50 pr km tur/retur hjemsted i Norge som reisens pris.

Inngått kontrakt med betalingsforpliktelse anses som forhåndsbetalt reiseomkostning.

Erstatningen er begrenset til kr 2.000 pr døgn, likevel ikke utover kr 40.000 pr person eller kr 100.000 pr familie.

I tillegg erstattes betalte utflukter, arrangementer og billetter som sikrede ikke får benyttet fordi reisen blir avbrutt med inntil kr 2.000 pr skadetilfelle.

Inngått kontrakt med betalingsforpliktelse anses som forhåndsbetalt reiseomkostning.

Egen andel til timeshare eller annen eiendom, inkludert årlige kostnader og leieinntekter erstattes ikke.

5 Utgifter som ikke erstattes

Forsikringen gir ikke erstatning for utgifter som

- påløper etter at sikrede har kommet tilbake til sitt hjemsted i Norge
- skyldes sykdom eller lidelse sikrede var kjent med før avreisen, med mindre utgiftene skyldes en uventet og akutt forverring
- skyldes svangerskapsplager eller fødsel fra og med uke 36
- skyldes frivillig abort
- følge av opphold/behandling ved private klinikker i Norge og øvrige nordiske land
- skyldes fortsatt behandling i utlandet når det er medisinsk forsvarlig med hjemtransport til Norge
- skyldes bruk av alkohol, medisiner eller narkotiske stoffer
- skyldes selvmord eller forsøk på selvmord med mindre det kan sannsynliggjøres at dette skyldes en akutt sinnforvirring som ikke har sin årsak i bruk av alkohol, medisiner eller narkotiske stoffer
- skyldes utøvelse av aktiviteter nevnt punkt 7.4.4 underpunkt 6 i reiseulykke

Unntakene nevnt ovenfor gjelder også ved dødsfall.

7.4.4 Reiseulykke

Forsikringen gjelder når en ulykkeskade rammer sikrede på en reise som omfattes av forsikringen, se punkt 7.4.

Med ulykkeskade menes skade på kroppen forårsaket av en plutselig og ufrivillig ytre fysisk hendelse som inntreffer i forsikringstiden.

Likeledes omfattes skade på sinnet f.eks. sjokk hvis sikrede ved samme ulykkestilfelle er blitt påført en varig fysisk skade eller har vært direkte involvert i en alvorlig ulykkeshendelse, som har medført livstruende personskaade eller tap av menneskeliv.

Skade på kroppen som følge av anstrengelse, ensformige bevegelser, vridninger ved aktivitet eller slitasje anses ikke som ulykke.

Invaliditets- og dødsfallerstatning opphører ved utløpet av det forsikringsår sikrede fyller 80 år. Aldersbegrensningen gjelder ikke for behandlingsutgifter.

For forsikringen gjelder våre vilkår for ulykkesforsikring med mindre annet fremkommer her. Ulykkesvilkår fås utlevert ved forespørsel.

1. Forsikringen omfatter

- behandlingsutgifter i Norge som påløper innen 2 år etter ulykken
- invaliditetserstatning
- dødsfallerstatning

2. Forsikringen erstatter behandlingsutgifter til

- lege eller tannlege. Tannskade ved spising er unntatt.
- forbindingsaker og medisiner foreskrevet av lege eller tannlege
- behandling og forpleining i sykehus, samt fysikalsk og kiropraktisk behandling foreskrevet av behandlende lege, se punkt 7.4.4 underpunkt 7
- proteser. Brillor/linser er unntatt.
- reise til og fra behandling som omfattes av forsikringen. Utgifter ytes med rimeligste transportmiddel når det tas hensyn til skadedes tilstand

Ved tannskade på barn erstattes utgifter til første permanente tannbehandling som skjer senere enn 2 år etter ulykken.

3. Invaliditetserstatningen

Retten til invaliditetserstatning inntreffer dersom sikrede innen 3 år etter at skadetilfellet fant sted er bedømt som varig medisinsk invalid. Erstatningen fastsettes forholdsmessig etter den medisinske invaliditetsgrad.

4. Dødsfallerstatning

Erstatning utbetales hvis ulykken medfører at den forsikrede dør før invaliditetsgraden er varig fastsatt og før 1 års dagen for da ulykken inntraff.

5. Forsikringssummer

For forsikringen gjelder følgende forsikringssummer pr person:

Kr 250.000	ved 100 % livsvarig medisinsk invaliditet for voksne
Kr 250.000	ved død for voksne
Kr 500.000	ved 100 % livsvarig medisinsk invaliditet for barn
Kr 50.000	ved død for barn
Kr 10.000	ved behandlingsutgifter for barn
Kr 5.000	ved behandlingsutgifter for voksne

Med barn menes også adoptivbarn, fosterbarn, barnebarn i samme omfang som det fremgår av punkt 1.5.

6. Forsikringen omfatter ikke ulykkeskade som skyldes

- kampsportutøvelse (unntaket gjelder ikke for barn under 16 år)
- utøvelse av luftsportsaktiviteter
- utøvelse av stuntaktiviteter
- dykking dypere enn 40 meter
- utøvelse av ekstremспорт

- trening til eller deltakelse i hastighetsløp med motorkjøretøy eller motorbåt
  - frivillig deltakelse i slagsmål eller ved utførelse av en forbrytelse
7. Forsikringen omfatter ikke behandlingsutgifter
- i private sykehus eller hos privatpraktiserende leger uten offentlig driftstilskudd med mindre det er avtalt med oss på forhånd
  - påløpt mer enn 2 år etter skadedagen
  - som dekkes av forsikringsordningene for idrettslisens
8. Erstatningsregler ulykke
- Dødsfallserstatning tilfaller ektefelle/samboer, arvinger etter lov eller testament i samsvar med arvelovens bestemmelser. Disse er begunstiget i den rekkefølge de her er nevnt.
- En person regnes ikke som ektefelle lenger enn til det økonomiske fellesskapet er opphørt.
- Som samboer forstås person som på dødsfallstidspunktet levde sammen med avdøde i ekteskapslignende forhold og med samme folkeregistrerte adresse. Hvis de ikke har felles barn må samboerforholdet i tillegg, ifølge folkeregisteret, ha vedvart de siste 2 år.
9. Egenandelen ved behandlingsutgifter etter avsluttet reise er kr 500.
- 7.4.5 Evakuering ved krig, uro og naturkatastrofe
- Vi erstatter merutgifter til reise og overnatting hvis sikrede må evakueres på grunn av
- krig, krigsrisiko, terror, opprør eller lignende alvorlige forstyrrelser av den offentlige orden, når sikrede er på reise i et område som før sikrede reiste dit ble ansett som fredelig. Vi erstatter evakuering til nærmeste sikre destinasjon eller til hjemsted i Norden i henhold til anbefaling fra Utenriksdepartementet.
  - naturkatastrofe på reise utenfor Norge. Med naturkatastrofe menes jordskjelv, vulkanutbrudd eller annen naturkatastrofe. Vi erstatter evakuering til nærmeste sikre destinasjon eller til hjemsted i Norden i henhold til anbefaling fra stedlig myndighet eller Utenriksdepartementet.
  - Kompensasjon for tapte feriedager etter evakuering til Norge erstattes etter reglene for reiseavbrudd, se punkt 4.
- 7.4.6 Streik – lockout - konkurs
- Forsikringen omfatter ikke tap/skade/utgifter som direkte eller indirekte har sammenheng med forhold utenfor selskapets kontroll (force majeure). Som for eksempel streik, lockout eller annen form for arbeidskonflikt eller politiske demonstrasjoner som inntreffer i forbindelse med reise. Det erstattes heller ikke merutgifter som følge av konkurs.
- 7.4.7 Erstatningsansvar – på reise
- Forsikringen omfatter erstatningsansvar som sikrede i egenskap av privatperson etter gjeldende rett kan pådra seg for skade på en annen person eller annens ting. Ansvarsforsikringen gjelder kun på reiser utenfor Norden og erstatningen er begrenset til kr. 10.000.000 for hvert skadetilfelle. For øvrig gjelder bestemmelsene under vilkårenes punkt 7.1 Ansvarsforsikring.
- 7.4.8 Rettshjelp
- Gjelder bare på reiser utenfor Norden. Vi erstatter utgifter til advokathjelp/juridisk bistand med inntil kr 20 000 pr. tvist dersom sikrede som privat person blir part i en rettsvist som krever juridisk bistand før reisen er avsluttet. Idømte saksomkostninger er ikke omfattet.
- Forsikringen erstatter ikke utgifter ved rettsvist som gjelder sikredes faste eiendom eller kjøp/salg av eiendom eller leierett (timeshare). For øvrig gjelder unntakene og skadeoppgjørreglene i ordinær rettshjelpdekning.

8 FRIVILLIGE TILLEGGSDOKUMENTER

8.1 HUSSOPPFORSIKRING

Gjelder hovedbygning, frittliggende garasje, annekset og uthus knyttet til bolig/fritidsbolig som er fullverdiforsikret og nevnt i forsikringsbeviset.

Nedenfor følger et utdrag av Norsk Hussopp Forsikring sine vilkår for ene- og tomannsboliger.

Skade ved hussopp mv. er dekket gjennom Norsk Hussopp Forsikring, som også foretar skadeoppgjør. Skade skal meldes dit uten ugrunnet opphold.

8.1.1 Selskapet svarer for

1. skade (nedbrytning av bygningsmaterialer) etter råtesopper og insekter
Unntatt er råteskade på dører, vinduer og lekter på yttervegg/tak og alt annet utvendig treverk.
2. bekjempelse av stokkmaur, husbukk, stripet borebille, kakerlakk, veggedyr og andre skadeinsekter.
Bekjempelse av mus og rotter innvendig i bygning etter påvist aktivitet. Bekjempelsen foretas uten avdekning eller tilkomstarbeider, dvs. uten at tak, gulv og vegger åpnes. Selskapet avgjør om avdekning er nødvendig for bekjempelsen.
Bekjempelsestiltak mot skadeinsekter som nevnt ovenfor skal utføres av autoriserte skadedyrbekjempere etter gjeldende forskrifter og bransjenorm og rekvireres av Norsk Hussopp Forsikring.

8.1.2 Selskapet svarer ikke for

1. utvikling av blåved, svertesopp, muggsopp eller annet som er skjemmende for utseendet
2. bekjempelse av aktivitet som har startet eller den del av skade som startet sin utvikling før forsikringsavtalen begynte å løpe, og heller ikke for bekjempelse av aktivitet eller den del av skade som har utviklet seg etter at forsikringen er opphørt selv om aktiviteten startet sin utvikling i forsikringstiden
3. kostnader til vedlikehold og forbedringer samt behandling av forebyggende karakter
4. skade på innbo/løsøre
5. kostnader ved åpning av konstruksjoner for å påvise skadedyrangrep
6. fjerning av døde skadeinsekter eller deres etterlatenskaper inne i konstruksjonen etter bekjempelse
7. bekjempelsestiltak/skade i lokaler som brukes i ervervsmessig sammenheng
8. følgeskader eller indirekte tap, som fraflytting, tapte leieinntekter, skade på person eller løsøre, svekket evne til å oppfylle forpliktelser, markedsmessige reaksjoner og lignende
9. kostnader til ekstra transport og reisetid når man ikke kan komme fram til fritidshuset med bil for å inspisere og bekjempe skadedyr

8.1.3 Sikkerhetsforskrifter

1. Sikrede har en spesiell plikt til å etterse og vedlikeholde yttertak, takbeslag, takrenner og nedløpsrør, våtrom og installasjoner for vann og avløp. Mangler skal utbedres uten ugrunnet opphold. Kryprom skal være tilgjengelig for inspeksjon.
I kryprom skal det ikke lagres noe organisk materiale, f. eks. treverk.
2. Sikrede plikter å følge de pålegg selskapet gir om vedlikehold og utbedring av mangler. Selskapet kan gi tidsfrister for når utbedring av mangler skal være avsluttet.
3. Sikrede plikter å utbedre feil og mangler. Utbedring av feil og mangler i forhold til offentlige forskrifter skal utføres av kvalifiserte fagfolk.
4. Tilbygg eller annen vesentlig forandring skal utføres etter gjeldende byggeforskrifter og norske standarder og skal meldes til Norsk Hussopp Forsikring, jf. FA § 4-6.

- 8.1.4 Andre bestemmelser om forsikringsavtalen
1. Selskapet har til enhver tid rett til å besiktige forsikret bygning. Besiktigelsen skjer uten kostnad for sikrede. Besiktigelsesrapporten er til selskapets eget bruk. Den er ikke å anse som noen garanti for at det ikke finnes mangler eller skader.
  2. Selskapet kan etter utført besiktigelse la være å fornye forsikringen ved første forfall. Dette med bakgrunn i at bygningen risikomessig ikke egner seg for forsikring.
- 8.1.5 Egenandeler
I erstatningsoppgjøret fratrekkes for hvert skadetilfelle en egenandel på bygningskade kr 4.000, Ved skadedyrbekjempelse er egenandelen kr 2000.
- 8.2 AVBESTILLINGSFORSIKRING**
Dette punkt gjelder kun når det er angitt i forsikringsbeviset.
- 8.2.1 Forsikringen gjelder for personer nevnt i punkt 1.5 og gjelder ved avbestilling av reiser som omfattes av punkt 7.4 og som foretas før reizens planlagte begynnelsesdato. Forsikringen omfatter det sikrede ifølge kvittering, har betalt for den avbestilte reise eller det avbestilte leieforhold, for personer nevnt i punkt 1 og som dere ikke får refundert i henhold til de aktuelle avbestillingsbestemmelser. Arrangementer og utflukter er omfattet når de er en del av reizens pris.
- Forsikringen omfatter ikke
- skatter og offentlige avgifter
  - tapte/utgåtte bonuspoeng
  - gebyrer ved refusjon av skatter og avgifter
  - reiser som er overdratt til andre
  - egen timeshare-andel, inkl. årlige kostander og tapte leieinntekter
  - arrangementer som avlyses av arrangør
- Forsikringen omfatter kun private reiser/ reisearrangementer hvor avbestilling foretas før reizens/leieforholdets planlagte begynnelsesdato. Årsaken til avbestillingen må inntreffe i forsikringstiden. Likeledes må den forsikrede reise/leieavtale være betalt før utreisedato.
- Inngått kontrakt med betalingsforpliktelse anses som forhåndsbetalt reiseomkostning.
- Vi betaler inntil kr 80.000 pr person, men begrenset til kr 160.000 pr familie.
- 8.2.2 Vi erstatter kostnader som nevnt i punkt 8.2.1 når reisen ikke kan gjennomføres på grunn av
1. uventet akutt og behandlingskrevende sykdom, akutt forverring av kronisk lidelse, ulykkeskade eller dødsfall som rammer deg, din nærmeste familie, din eneste reiseledsager eller noen i dennes nærmeste familie. Med nærmeste familie menes ektefelle, samboer, barn, barnebarn, oldebarn, foreldre, besteforeldre, oldeforeldre, søsken, svogere, svigerinner, svigerforeldre og svigerdatter/sønn bosatt i et EØS-land. Med eneste reiseledsager menes den person som enten er påført samme reisebevis eller billett som deg eller har inntegnet seg til reisen sammen med deg i den hensikt at dere skal foreta reisen i fellesskap. Det samme gjelder for person som må følge deg på reisen av medisinske årsaker.
  2. at en i ditt reisefølge (inntil 6 personer) blir uventet og akutt syk, alvorlig skadet i en ulykke eller dør. Med reisefølge menes personer som har kjøpt en reise sammen, med avreise samtidig og med samme reisemål
  3. at en nøkkelperson i ditt reisefølge ikke kan gjennomføre reisen på grunn at vedkommende blir uventet og akutt syk, alvorlig skadet i en ulykke eller dør mindre enn 14 dager før planlagt avreisedato. Med en nøkkelperson menes en person de øvrige reisende er avhengig av på en slik måte at reisen ikke kan gjennomføres uten denne personens deltakelse (sjåfør, båtfører, dirigent mfl).
  4. at din eneste reisedeltakers planlagte behandling/undersøkelse/operasjon
- fremskyndes/utsettes og endringsmelding mottas mindre enn 14 dager før planlagt avreisedato
5. brann, innbrudd eller vannledningsskade i din bopel, forretning eller kontor som medfører at sikrede må være tilstede
  6. at sikrede eller sikredes eneste reiseledsager blir innkalt som jurymedlem, meddommer eller vitne i en retts sak mindre enn 14 dager før planlagt avreisedato
  7. at det på reisemålet – mindre enn 72 timer (3 døgn) før planlagt avreise – inntreffer epidemi, naturkatastrofe, terrorhandling eller annen krigslignende handling som umuliggjør innreise til området og når UD fraråder alle reiser og opphold til området
- 8.2.3 Forsikringen omfatter ikke avbestillingskostnader som skyldes
1. svangerskap, svangerskapsplager eller frivillig abort. Avbestilling som følge av alvorlige, uventede komplikasjoner som inntreffer før den 36. svangerskapsuke er likevel omfattet.
  2. fødsel fra og med den 36. svangerskapsuke
  3. at reisen er bestilt i strid med legens råd
  4. at sykehusopphold/utredning/undersøkelse /behandling tar lengre tid enn planlagt
  5. at behandling/undersøkelse/operasjon/ rekreasjons-/kuropphold fremskyndes eller utsettes. Se dog punkt 8.2.2 underpunkt 3
  6. at hensikten med reisen bortfaller
  7. frykt for sykdom/smitte i andre tilfeller enn hva som er beskrevet i pkt. 8.2.2 underpunkt 7
- 8.2.4 I erstatningsoppgjøret fratrekkes en egenandel på kr 200 pr. person.
- 8.2.5 Sikkerhetsforskrift avbestilling
Du skal avbestille reise/opphold/leieforhold straks du blir klar over at reisen ikke kan gjennomføres og forholde deg til reisearrangørens avbestillingsbestemmelser. Ved avbestilling som skyldes egen sykdom skal du umiddelbart kontakte lege og sende sykeattesten til oss. Du skal uten grunnnet opphold underrette oss om avbestillingen.
- 8.3 UTVIDET DEKNING**
Dette punktet gjelder kun når det er angitt i forsikringsbeviset.
Henvisingene nedenfor viser til punkter i den ordinære hus- og hjemforsikringen.
Forsikringen kommer i tillegg til de skader som er dekket under hus- og hjemforsikringen. Forsikringen omfatter bygning for beboelse, samt forsikret tilleggsbygning med grunnflate inntil 50 kvm.
- 8.3.1 Når det er angitt at forsikringen omfatter utvidet dekning for bygning dekkes:
1. Følgeskade på bygning ved at vann trenger inn gjennom utett yttertak eller vegg over bakkeplan. Selve uttetheten erstattes ikke. Det vil si alle sjikt inntil takstol-/sperre og stenderverk/bærende konstruksjon. Følgeskade dekkes ikke når takdekkingen er eldre enn 30 år.
  2. Påbud fra offentlig myndighet (se punkt 7.3) uten beløpsbegrensning.
  3. Følgeskader som skyldes materialfeil, svak konstruksjon eller konstruksjonsfeil, samt følgeskader ved uriktig montasje dersom håndverker har gått konkurs, ikke er søkegod eller at reklamasjonstiden er utløpt. Dekningen gjelder i inntil 15 år etter at det opprinnelige arbeid ble utført.
  4. Kostnader til utryddelse/fjerning av gnagere i den forsikrede bygning, selv om skadedyrene ikke har forårsaket bygningskade. Herunder også fjerne årsak til lukt fra gnagere i bygning.
  5. Utgifter inntil kr 250.000 til nødvendige bygningsmessige forandringer for å bedre bevegesmulighetene i boligen dersom sikrede
    - som følge av en ulykkeskade blir rullestolbruker

- nedkommer med barn som på grunn av medfødt fysisk handicap blir rullestolbruker
- Invaliditeten må være varig og utgiftene påløpt innen 10 år regnet fra ulykken eller fødselstidspunktet. Ulykkesskaden eller fødselen må ha inntruffet i forsikringstiden. Med ulykkesskade menes skade på kroppen forårsaket av en plutselig ytre fysisk hendelse.
6. ID- Forsikring (se punkt 8.6)

Selskapet svarer ikke for skade ved sopp og råte. (Egen forsikring kan tegnes gjennom Norsk Hussoppforsikring)

8.3.2 Når det er angitt at forsikringen omfatter utvidet dekning for innbo og løsøre dekkes:

1. Falck hjemmedlemskap som bl.a. omfatter
  - skadebegrensning og sikring av hjemmet ved skade
  - gratis førstegangskonsultasjon hos advokat
- to timers vaktmestertjeneste til redusert pris
- hjelp til å hente medisiner ved sykdom
2. Skade på innbo og løsøre under transport innen Norden med egen/leid bil som følge av at bilen har vært utsatt for skade. Erstatningen er begrenset til kr 20.000.
3. Penger og verdipapirer (se punkt 3.2.3, underpunkt 1). Beløpsgrense er utvidet til kr 50.000.
4. Tyveri av sykkel/sykkeltilhenger (se punkt 4.6.1, underpunkt 3). Beløpsgrense er utvidet til kr 30.000 pr enhet. Dekningsområdet er utvidet til hele verden.
5. Skade på matvarer i fryser (se punkt 4.8.1, underpunkt 1). Beløpsgrense er utvidet til kr 25.000.
6. Maksimal erstatning ved tyveri fra bod, se punkt 4.6.1 underpunkt 1 og ved annen skade på innbo og løsøre, se punkt 4.12, er utvidet til kr 100.000.
7. Tyveri fra sted som ikke er nevnt eller fra sted som er unntatt i hus- og hjemvilkårenes punkt 4.6.2. Penger og verdipapirer er unntatt. Erstatningen er begrenset til kr 10.000.
8. Skade på innbo og løsøre som følge av skadetilfeller nevnt i punkt 8.3.1 underpunkt 1 og 4.
9. Utgifter inntil kr 250.000 til nødvendige bygningsmessige forandringer for å bedre bevegelsesmulighetene i boligen dersom sikrede
  - som følge av en ulykkesskade blir rullestolbruker
  - nedkommer med barn som på grunn av medfødt fysisk handicap blir rullestolbruker

Invaliditeten må være varig og utgiftene påløpt innen 10 år regnet fra ulykken eller fødselstidspunktet. Ulykkesskaden eller fødselen må ha inntruffet i forsikringstiden. Med ulykkesskade menes skade på kroppen forårsaket av en plutselig ytre fysisk hendelse. Maksimal erstatning er kr 250.000 selv om det også er tegnet Utvidet dekning bygning.
10. ID – forsikring (se punkt 8.6). Maksimal forsikringssum per identitetstyveri er kr 100 000 selv om det også er tegnet Utvidet dekning bygning.

Selskapet svarer ikke for:

- Ripe-, gnisse- eller skrapeskader på løsøre under transport
- Transportskade som kan erstattes som en del av bilskadesaken.
- Skade på yrkesløsøre og varer.
- Skade på leiet eller utleiet løsøre.
- Skade på ting som befinner seg i vann.
- Skade på båt, tilhenger, hobbyveksthus og dyr.

8.3.3 Egenandeler
Egenandelen er lik avtalt egenandel med mindre annet fremgår av punkt 6 i de ordinære hus- og hjemvilkårene. For Falck hjemmedlemskap gjelder egne bestemmelser.

8.4 **BYGG UNDER OPPFØRING**
Dette punktet gjelder kun når det er angitt i forsikringsbeviset.

I byggeperioden gjelder følgende utvidelser og begrensninger i tillegg til bygningsvilkårene og sikkerhetsforskriftene:

- 8.4.1 Hvor forsikringen gjelder
Forsikringen gjelder ikke for bygning eller bygningsdel som befinner seg hos produsent.
- 8.4.2 Hva som er forsikret
  - Bygg under oppføring, som er angitt i Forsikringsbeviset, med tilhørende materialer
  - Brakker, lagerskur og containere på byggeplassen som eies av byggherren privat.
  - Brakker, lagerskur og containere som lånes eller leies og som forsikringstakeren skriftlig har påtatt seg forsikringsansvar for, med inntil kr 50.000.
  - Innbo/løsøre, herunder verktøy, eiet av byggherren privat.
- 8.4.3 Hvilke tap, skader og utgifter som dekkes
Forsikringen dekker
  - tyveri fra brakke, lagerskur og containere med gulv, vegger og tak av stål.
  - tyveri av bygningsmaterialer fra byggetomten.
  - tyveri av innbo og løsøre, herunder verktøy som eies av byggherren privat dekkes med inntil kr 30.000 fra brakker, lagerskur og containere med gulv, vegger og tak av stål.
  - bruddskade på glassruter innsatt på sin faste plass.
  - bruddskade og skade som følge av hærverk på glass montert i ramme ved transport til byggeplassen, lagring på byggeplassen og ved innsetting.

Etter erstatningsmessig skade dekkes også

  - tapt husleieinntekt og tap ved at egen bolig ikke kan brukes, herunder forsinket konvertering av byggelån, i den periode byggetiden blir forlenget som følge av skaden.
  - nødvendige merutgifter til opphold utenfor hjemmet når innflytting i bolig må utsettes som følge av skade, etter avtale med selskapet.

Forsikringen dekker ikke

- skade ved sprengningsarbeid på forsikringsstedet
- tyveri fra uteareal på forsikringsstedet, så sant bygningen ikke er bebodd.
- skade som skyldes snøtyngde, så sant ikke utvendige byggearbeider er ferdige og dører og vinduer er på plass.
- skade som skyldes vind svakere enn storm, så sant ikke utvendige byggearbeider er ferdige og dører og vinduer er på plass.
- avskallinger og riper på glass så sant dette ikke skyldes hærverk.
- skade på glass som skyldes at innfatningen for isolerglass er utett.

8.4.4 Ansvar og rettshjelp

Forsikringen dekker

- ansvar som privat byggherre for det forsikrede bygg.
- ansvar for byggearbeider på det forsikrede bygg
- rettshjelp som privat byggherre for det forsikrede bygg.
- ansvar for skade på annens person eller ting oppstått ved graving, sprengning, peling, spunting og riving på den forsikrede eiendom, samt ved ras, jordforskyving, dambrudd og setning i grunnen.

Ansvar som entreprenør pådrar seg i denne forbindelse, er også dekket, såfremt entreprenøren selv ikke er i stand til å oppfylle sine forpliktelser.

Forsikringen dekker ikke

- ansvar som entreprenør pådrar seg for skade på den forsikrede eiendom.

8.5 **UTVIDET REISEFORSIKRING**

Hvis det i forsikringsbeviset er opplyst av det er tegnet utvidet reiseforsikring gjelder følgende utvidelser av forsikringsvilkårene:

- Forsikringen inkluderer avbestillingsforsikring, se punkt 8.2.
- Forsikringen er utvidet til å gjelde reiser med inntil 60 dagers varighet.
- Forsikringen har ingen krav til at reisen må inneholde overnatting.
- Forsikringen gjelder også på yrkesreiser.
- Ved skade på leiebil i løpet av reisen og leieperioden refunderer vi egenandelen du som leietaker blir holdt ansvarlig for etter kontrakten med utleiefirmaet. Refusjonen er på kr 8.000 pr skadetilfelle.
- Det trekkes ingen egenandel i noen deler av skadeoppgjøret.

For øvrig gjelder bestemmelsene i reisevilkårene, se punkt 7.4.

8.6 ID – FORSIKRING

1 HVEM FORSIKRINGEN GJELDER FOR

Forsikringen gjelder for personer nevnt i punkt 1.1 og 1.2 og som har tegnet Utvidet dekning for bygning eller Utvidet dekning for innbo og løsøre

2 HVOR FORSIKRINGEN GJELDER

Forsikringen gjelder for sikret bosatt i Norge, dersom ikke annet fremkommer av forsikringsbeviset.

3 NÅR FORSIKRINGEN GJELDER

Forsikringen gjelder Identitetstyveri som er oppstått og konstatert i forsikringstiden. Forsikringen løper fra tegningstidspunktet og fornyes automatisk for 1 år av gangen med mindre forsikringsavtalen sies opp av sikrede.

4 FORSIKRINGSDEKNING ID-MISBRUK

4.1 Forsikringen omfatter:

Rådgivning for hvordan sikrede kan beskytte seg mot at uønsket personlig informasjon spres på internett
Brukerveiledning og/eller hjelp til å fjerne uønsket og/eller krenkende innhold fra internett, samt bistand til å stenge falske profiler som er opprettet i sikredes navn, for eksempel:

- uønsket spredning av bilder/video
- krenkende kommentarer og trusler
- mobbing og annet sjikanerende materiale
- personlig informasjon
- kontaktopplysninger
- falske profiler på sosiale medier
- ta tilbake hackede brukerkontoer eller epostkontoer

Hendelsen må ha oppstått i forsikringstiden og må være i strid med retningslinjene for den/de aktuelle nettstedene og/eller i strid med norsk lov. Rådgivning og hjelp etter punkt 4 gis av JFG v/ Advokatfirma Kogstad Lunde & Co MNA.

4.2 Forsikringen omfatter ikke:

- hendelse som er oppstått som følge av sikrede eller sikredes nærmeste families eller husstands straffbare eller grovt uaktsomme handlinger
- økonomisk tap

5 FORSIKRINGSDEKNING ID-TYVERI

5.1 Definisjoner:

Identitetstyveri er definert i straffeloven § 190 a (1). Identitetstyveri foreligger når noen uberettiget setter seg i besittelse av en annens identitetsbevis, eller opptre med en annens identitet eller en identitet som er lett å forveksle med en annens identitet, med forsett om å oppnå en uberettiget vinning for seg selv eller en annen, eller å påføre en annen tap eller ulempe.
Alle skader som oppstår som følge av ett identitetstyveri, betraktes som en identitetstyverihendelse.
Med identitetsbevis menes enhver legitimasjon som er egnet til å identifisere sikrede, for eksempel bankkort, kort og kredittkortnummer, pass, førerkort, personnummer, pin-koder, passord eller digital signatur.

5.2 Forsikringen omfatter:

Juridisk bistand til

- forebygging og tiltak for å hindre ytterligere misbruk
- erstatning av økonomisk tap
- fjerning av uberettigede betalingsanmerkninger

Hendelsen må ha oppstått i forsikringstiden.
Juridisk bistand etter punkt 5 gis av JFG v/ Advokatfirma Kogstad Lunde & Co MNA.

5.3 Forsikringen omfatter ikke:

- identitetstyveri tilknyttet sikredes yrke eller ervervsvirksomhet
- handlinger utført av sikredes ektefelle, samboer, partner, barn, eller foreldre
- identitetstyveri som følge av sikredes eller sikredes nærmeste families straffbare eller grovt uaktsomme handlinger
- økonomisk tap

5.4 Forsikringssum

Forsikringssummen er kr 100 000 per identitetstyverihendelse.

5.5 Egenandel

Det trekkes ingen egenandel

6 SIKREDES PLIKTER

- Banker, betalingskortutstedere og andre relevante parter skal umiddelbart underrettes
- Forholdet skal anmeldes og bekreftelse på anmeldt forhold gis til selskapet
- Forsikringsselskapet skal varsles med en gang identitetstyver eller ID-misbruk oppdages
- Alle relevante opplysninger og dokumenter skal gis til selskapet
- De råd og den veiledning som gis skal følges for å unngå ytterligere skadeomfang

7 SIKKERHETSFORSIKRIFTER

Sikkerhetsforskrifter er påbud selskapet har fastsatt for å forebygge faren for, eller begrense omfanget av skader. Selskapet tar forbehold om at det skal være helt eller delvis uten ansvar dersom en sikkerhetsforskrift ikke overholdes, jf. forsikringsavtaleloven § 4-8.

- Bankkort, pass og andre identitetsbevis skal oppbevares utilgjengelig for uvedkommende
- Pin-koder, passord og liknende skal oppbevares utilgjengelig for uvedkommende og ikke i nærheten av eller tilknytning til det kort eller gjenstand koden eller passordet sikrer.

8 GROV UAKTSOMHET OG FORSETT

Har sikrede ved grov uaktsomhet fremkalt forsikringstilfellet, kan selskapets ansvar settes ned eller falle bort, jf. forsikringsavtalelovens § 4-9.
Har sikrede forsettlig fremkalt forsikringstilfellet, er ikke selskapet ansvarlig, jf. forsikringsavtalelovens § 4-9.